

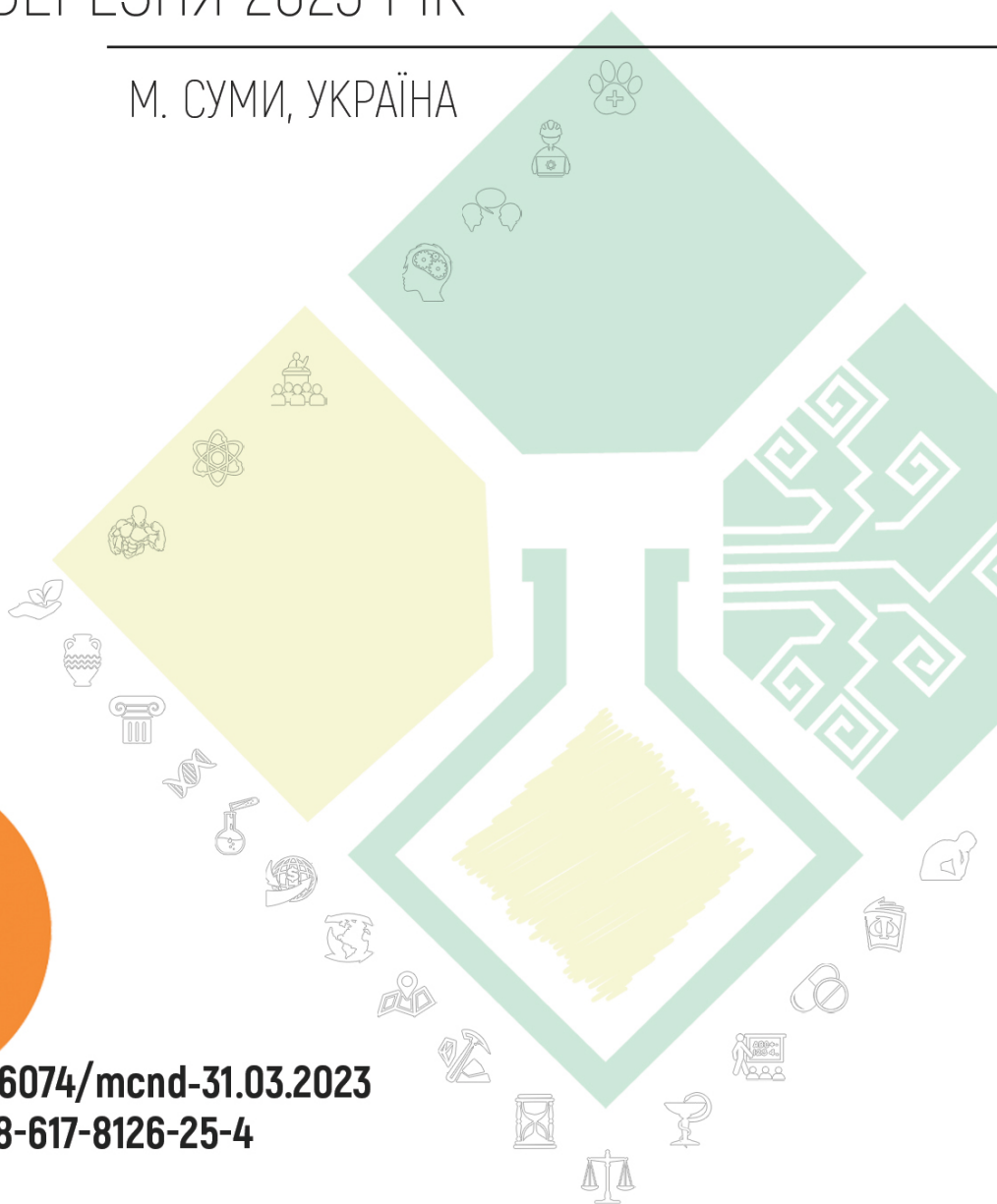
НАУКОВІ ТРЕНДИ ПОСТІНДУСТРІАЛЬНОГО СУСПІЛЬСТВА

I 31 БЕРЕЗНЯ 2023 РІК

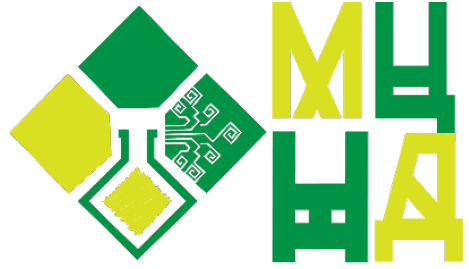
М. СУМИ, УКРАЇНА

DOI 10.36074/mcnd-31.03.2023
ISBN 978-617-8126-25-4

МАТЕРІАЛИ
IV МІЖНАРОДНОЇ
НАУКОВОЇ КОНФЕРЕНЦІЇ

Міжнародний Центр Наукових Досліджень

НАУКОВІ ТРЕНДИ ПОСТІНДУСТРІАЛЬНОГО СУСПІЛЬСТВА

| 31 БЕРЕЗНЯ 2023 РІК
м. Суми, Україна

Вінниця, Україна
«Європейська наукова платформа»
2023

Організація, від імені якої випущено видання:
ГО «Міжнародний центр наукових досліджень»

Голова оргкомітету: Рабей Н.Р.

Верстка: Зрада С.І.

Дизайн: Бондаренко І.В.

Конференцію зареєстровано Державною науковою установою «УкрІНТЕІ» в базі даних науково-технічних заходів України та бюлетені «План проведення наукових, науково-технічних заходів в Україні» (Посвідчення № 54 від 17.01.2023).

Матеріали конференції знаходяться у відкритому доступі на умовах ліцензії Creative Commons Attribution-ShareAlike 4.0 International License (CC BY-SA 4.0).

Н 34 **Наукові тренди постіндустріального суспільства:** матеріали IV Міжнародної наукової конференції, м. Суми, 31 березня, 2023 р. / Міжнародний центр наукових досліджень. — Вінниця: Європейська наукова платформа, 2023. — 296 с.

ISBN 978-617-8126-25-4

DOI 10.36074/mcnd-31.03.2023

Викладено матеріали учасників IV Міжнародної спеціалізованої наукової конференції «Наукові тренди постіндустріального суспільства», яка відбулася 31 березня 2023 року у місті Суми.

УДК 001 (08)

ОСОБЛИВОСТІ ВИКОРИСТАННЯ МЕТОДУ ЕКСПЕРТНИХ ОЦІНОК ПРИ ОЦІНЦІ МІСЦЯ РОЗТАШУВАННЯ НОВОГО ПІДПРИЄМСТВА

Бабюк Аліна Борисівна

Здобувач вищої освіти факультету економіки, менеджменту та права
Вінницький торговельно-економічний інститут ДТЕУ, Україна

Радзіховська Лариса Миколаївна

канд. пед. наук, доцент, доцент кафедри економічної
кібернетики та інформаційних систем
Вінницький торговельно-економічний інститут ДТЕУ, Україна

Відкриття нового бізнесу є складним та відповідальним процесом, який вимагає детального планування та вивчення ринкових умов. Один з інструментів, які можуть бути використані для вивчення ринкових умов та ризиків, що пов'язані з відкриттям нового бізнесу, - це метод експертних оцінок. Розглянемо переваги та недоліки використання методу експертних оцінок при відкритті нового бізнесу.

Метод експертних оцінок застосовував П. Слоун: вчений досліджував питання експертної оцінки ризиків та прогнозів управління на їх основі. Також внесли значний внесок у розвиток методу експертних оцінок такі вчені, як

А. Арвідссон, Ф. Тетлок та інші.

Метод експертних оцінок – це метод, який дозволяє зібрати думки та оцінки групи експертів щодо вагомості різних факторів для відкриття нового підприємства в розглянутому нами випадку. Серед факторів, які можуть бути враховані за допомогою методу експертних оцінок, можуть бути: локація, конкуренція, рівень транспортної розв'язки, специфіка місцевого ринку, потенційна кількість покупців, інвестиційні витрати, прогнозовані продажі, та інші.

Одна з головних переваг методу експертних оцінок полягає в тому, що цей метод дозволяє враховувати думки та досвід групи експертів, проте він є суб'єктивний, адже спирається на групу людей, які мають свою думку з певного питання та можуть помилятися.

Однак даний метод чудово відходить для визначення місцезнаходження нового бізнесу, наприклад, супермаркету у будь-якому місті.

Основні фактори, які слід враховувати при виборі місця розташування нового магазину подано у таблиці 1 [1], [3].

Таблиця 1

Фактори для вибору місця для нового супермаркету

Фактор	Характеристика
Населення	Кількість людей, які проживають в районі, де планується відкриття магазину.
Доступність	Транспортна розв'язка та наближеність до головних доріг, що забезпечує зручний доступ до магазину.
Конкуренція	Наближеність до конкурентів та їхнього впливу на покупців.
Цільова аудиторія	Орієнтація на певний тип покупців та їх потреби, що дозволить магазину працювати ефективно.
Вартість нерухомості	Вартість оренди або купівля нерухомості в регіоні, де планується розміщення магазину.

Продовження табл. 1

Фактори для вибору місця для нового супермаркету

Фактор	Характеристика
Інфраструктура	Рівень розвитку інфраструктури в районі, такий як наявність парків, шкіл, медичних закладів тощо.
Бізнес-стратегія	Стратегія розвитку бізнесу та плани магазину на майбутнє, що враховує ризики та можливості.
Ризики	Аналіз потенційних ризиків, які можуть виникнути в районі, де планується відкриття магазину, таких як кримінальність, зміни в економічному середовищі, зміна місцевого законодавства тощо.
Економічне середовище	Рівень економічного розвитку в районі, де планується відкриття магазину, та перспективи розвитку регіону

При використанні цього методу експерти надають оцінку вагомості кожного фактору, що показує, наскільки важливим є кожен фактор для вирішення конкретної проблеми

Кроки для розрахунку коефіцієнта вагомості:

1. Зібрати групу експертів, які мають знання та досвід у відповідній галузі.
2. Перерахувати всі можливі фактори, які впливають на прийняття рішення.
3. Дати кожному експерту шкалу для кожного фактору, щоб вони могли визначити вагомість кожного фактору.
4. Обчислити середнє значення для кожного фактору, яке отримали від усіх експертів.

5. Обчислити коефіцієнт вагомості для кожного фактору, поділивши середнє значення на загальну суму середніх значень для всіх факторів.

6. Визначити, які фактори мають найвищий коефіцієнт вагомості, тобто які фактори є найбільш важливими для вирішення конкретної проблеми [2].

Для розрахунку коефіцієнта вагомості в методі експертних оцінок використовується відповідна шкала, де найменша оцінка означає, що фактор не впливає на прийняття рішення, найбільша – що фактор є дуже важливим. При цьому узгодженість думок двох груп експертів доцільно рахувати за допомогою коефіцієнта кореляції Спірмена, а багатьох – за допомогою коефіцієнта конкордації. Важливо зазначити, що розрахунок коефіцієнта вагомості є лише орієнтовним і може бути змінений у залежності від потреб і обставин конкретної ситуації.

Використання методу експертних оцінок може бути корисним інструментом для вивчення ринкових умов та ризиків, пов'язаних з відкриттям нового підприємства (наприклад, супермаркету). Проте, при його застосуванні необхідно пам'ятати про потенційні помилки. Оцінка ризиків та можливостей відкриття нового підприємства повинна базуватися на комплексному аналізі ринку та конкуренції, а також враховувати нові тенденції та інновації у відповідній галузі.

Список використаних джерел:

1. Дергачова В, Манаєнко І. Ризикологія: управління, проєкти, тренди та перспективи. 2020. URL: <http://eijournal.in.ua/index.php/journal/article/view/261> (дата звернення 12.03. 202).
2. Мартинова О., Шевченко О. Застосування методу експертних оцінок в економічних дослідженнях. Молодий вчений. 2021. № 2 (90). С. 259-266.
3. Стешенко О. Д. Ризикологія : навчальний посібник. Харків. УкрДУЗТ, 2019. 182 с.